

Zdolności muzyczne i kompetencje wokalne uczniów klas pierwszych szkoły podstawowej w kontekście założeń teorii uczenia się muzyki Edwina E. Gordona

Słowa kluczowe: edukacja muzyczna, uczenie się/nauczanie piosenki, teoria uczenia się muzyki Edwina E. Gordona, kompetencje wokalne, zdolności muzyczne.

STRESZCZENIE

Podstawą teoretyczną tej pracy są założenia teorii uczenia się muzyki Edwina E. Gordona, która odnosi się również do rozwoju muzycznego dzieci. Przedmiotem badań uczyniono rozwijające się zdolności muzyczne i kompetencje wokalne dzieci w młodszym wielu szkolnym, stymulowane podczas innowacyjnych działań o charakterze quasi-eksperymentalnym mających charakter alternatywny (nauczanie piosenki na sylabie neutralnej bez tekstu) do tradycyjnych metod nauczania piosenek w edukacji wczesnoszkolnej.

Głównym celem niniejszej dysertacji było określenie związków między alternatywną (nauczanie na sylabie neutralnej) a tradycyjną (polegającej na powtarzaniu fragmentów piosenki ze słowami) metodą nauczania i uczenia się piosenki. Poszukiwano odpowiedzi na pytanie o zakres eksperymentalnego postępowania metodycznego w nauczaniu/uczeniu się piosenek w korelacji z muzycznym rozwojem wokalnym badanych uczniów oraz na pytania związane z dynamiką zdolności muzycznych i gotowością do improwizacji harmoniczej i rytmicznej. Celem badań naukowych uczyniłam wyjaśnienie, które jest rozumiane jako szacowanie związków między badanymi zjawiskami. W niniejszej dysertacji przyjęto wyjaśnienie nomotetyczne współwystępowania odnoszące się do zjawisk obserwowalnych, możliwych do empirycznego sprawdzenia (weryfikacji, konfirmacji lub koroboracji). Ze względu na cel niniejszych badań, który odnosi się do potwierdzenia lub obalenia wybranego stwierdzenia z teorii E. E. Gordona, prezentowane badania mają typ teoretyczny weryfikacyjny i korelacyjny.

Eksperymentalny tok postępowania polega na wykonywaniu wokalnym przez nauczyciela linii melodycznej opartej na sylabie neutralnej „la” jedynie w początkowym etapie uczenia się i nauczania piosenki. Dopiero po jakościowo dobrym opanowaniu materiału muzycznego przez dzieci, wprowadzany jest tekst piosenki. Następnie dzieci śpiewają całość – melodię z tekstem. Podczas gdy tradycyjny tok nauczania piosenki polega głównie na

powtarzaniu sensownych fragmentów piosenki (fraz muzycznych) za nauczycielem – czyli melodii wraz z tekstem jednocześnie. Eksperymentalny tok nauczania piosenki wynika z teorii Edwina Eliasa Gordona, który podkreślał, że podczas nauczania piosenki – melodii wraz z tekstem – dzieci koncentrują się bardziej na tekście, niż na warstwie muzycznej (tonalnej, rytmicznej), co może obniżyć jakość muzyczno-wykonawczą piosenki wśród dzieci.

Na podstawie analizy wyników badań stwierdzono, że wprowadzony tok uczenia się piosenki oparty na teorii Edwina E. Gordona przyniósł znaczące rezultaty, efekt oddziaływań eksperymentalnych był bardzo wysoki. Uczenie się piosenek bez słów przynosi o wiele lepsze efekty od tradycyjnej metody uczenia/nauczania piosenki. W wyniku specjalnego treningu muzycznego poziom kompetencji wokalnych wśród uczniów z grupy eksperymentalnej znacznie wzrósł. Również nastąpił znaczący wzrost zdolności muzycznych (tonalnych i rytmicznych) w grupie eksperymentalnej.